

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 30 mei 2023

Vergaderzaal 3

2. Vaststellen ecologische maatregelen en beschikbaar stellen van uitvoeringskrediet Dordwijkzone Stadspark Dordrecht - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Koene
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Mevr. De Heer (FvD)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (CU/SGP)

Portefeuillehouder: wethouder M. Burggraaf

Ambtelijke organisatie: Mevr. Van den Berg

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Ja, die lijmspray die kan wel even weg, want jullie mogen gewoon vrijuit praten vanavond. Dus dan hoeft ik die lippen niet op elkaar te maken. Even kijken. Wij zijn hier bijeen voor het vaststellen van de ecologische maatregelen en beschikbaar stellen van uitvoeringskrediet Dordwijkzone Stadspark Dordrecht. Het raadsvoorstel dus. Onder de begeleidende de klanken van gabbertje buiten. Ik heb geprobeerd om er wat aan te doen, maar hij hoort me niet. Dus. Dus we zijn met twaalf fracties, en dat is goed, want we moeten er minimaal acht hebben voor een oordeelsvormende vergadering. Ik ga wel even oplezen wie er dan ook allemaal zijn. Dan begin ik met de wethouder links van mij de heer Burggraaf. Mevrouw Van den Berg van de ambtelijke organisatie. De heer Hartmeijer, SP. Mevrouw De Heer van Forum voor Democratie. Mijnheer Stolk van de VSP. Mevrouw Van Herwijnen van de Partij voor de Dieren. Mijnheer Noldus van de VVD. Mijnheer Van der Kruijff, van het CDA. Mijnheer Damen van de PvdA. Mijnheer Safranti van DENK. Mijnheer ... Iedereen zit ook inmiddels bij een andere partij, vanuit het verleden. Mijnheer Katif, van Beter Voor Dordt. Mijnheer Struijk van de CU/SGP.

Mijnheer Kleinpaste van Gewoon Dort. Mijnheer Van der Meer van GroenLinks. En mevrouw Webster namens de griffie. En voor degene die het gemist hebben. Ik ben Irene Koenen. Dit is een onderwerp waar technische vragen over gesteld zijn. Er zijn ook antwoorden op gekomen, en er is gevraagd om direct oordeelsvormende vergadering en alle vragen, antwoorden, enzovoort heeft u in het dossier kunnen aantreffen. Er zijn twee politieke vragen gesteld. Ik vond ze wel heel erg grappig, omdat ik dacht: het zijn gesloten vragen. We zijn heel snel klaar. Binnen vijf minuten, u hoeft alleen maar ja of nee te zeggen. Maar dat gaan we waarschijnlijk zo niet doen. Dus de vragen die er staan zijn passende voorgestelde ingrepen bij de prioritering die de raad voor ogen heeft, en binnen de gestelde budgetten. Twee, heeft de commissie voldoende grip op de controle van de uitnutting van middelen op het gehele programma en gebied? Ik hoop dat u in ieder geval weet waar het over gaat. We beginnen met de eerste termijn en zoals u weet betekent dat, dat u er gelijk wat van mag vinden. En wie wil dat als eerste? Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank u wel. We mogen er gelijk wat van vinden. En het waren ook gesloten vragen, inderdaad, maar dat leek me wel een mooie strekking voor deze sessie. Want we hebben het voorstel voorliggen voor het uitvoeringskrediet, helemaal gericht op de ecologische maatregelen. En we zien dat er binnen het stadspark echt een heel breed scala aan doelstellingen ligt waar we al het nodige op realiseren. Ecologische maatregelen is daar ook zeker een onderdeel van. Tegelijkertijd zien we ook, en daar zit een beetje de zorg en het raakt ook een beetje de eerste politieke vraag, dat we een uitvoeringsprogramma hebben vastgesteld met een wensenlijst van laten we zeggen een zestig miljoen euro aan wensen met elkaar. Dat er een budget is van zo ongeveer vijftig miljoen, en dat zien we ook terug in het voorstel, dat er dan toch nog best een gat in die financiën zit om het geheel te realiseren zoals we dat graag zouden willen. En daar is dan ook een beetje de zorg. De beleving is dat de eerste tien miljoen euro bij wijze van spreken makkelijk uitgegeven worden en in het einde van het budget altijd het gat zit. Maar die eerste miljoenen, die wegen natuurlijk net zo zwaar op het totale budget. En dat is dan een beetje de zorg. We gaan uit van dat er cofinanciering en subsidiestromen zijn om ontwikkelingen betaalbaar te krijgen, om voldoende geld voor de hele ontwikkeling op te halen. We zien in de ontwikkeling van de ecologische maatregelen hier dat er zeer beperkt, zal ik dan maar zeggen, sprake is van cofinanciering en subsidie. En als we dat dan ook afzetten als fractie tegenover een ontwikkeling die we net gerealiseerd hebben zien worden, zoals het Reewegpark, wat echt een tastbaar iets is waar verschillende doelen samenkomen, een aantrekkingskracht is voor het hele gebied. Heeft circa één miljoen euro gekost, waarvan vier ton ongeveer uit dit budget. Zit een aanzienlijk grote stroom cofinanciering een subsidiestroom op. Dan denken wij: is het dan niet veel logischer en wenselijk om meer van dat soort ontwikkelingen naar voren te krijgen? Ik ben benieuwd naar hoe de rest van de commissie en ook het college daarin zit, in die prioritering. Want dat brengt wel een beetje tot punt twee. In het stuk wordt wel afgezet tegenover het totale budget, maar wat we daar niet uit kunnen halen, en dat verergert de zorg wel die ik net heb uitgesproken, is of dat dan ook in lijn is met die hele cofinanciering. Want het wordt wel netjes afgetrokken van het totale budget, en gezegd: we kunnen het betalen.

Ja, dat snap ik van die vijftig miljoen, maar de vraag is of je dan ook nog aan het einde van je budget niet nog heel veel doelstellingen over hebt. En daar zit denk ik de primaire zorg voor ons in. En we snappen dat ecologie een belangrijk aspect is. Maar in het voorstel staat ook: laten we beginnen met de zichtbare, en dan ga ik afronden voorzitter, laten we beginnen met de met de zichtbare onderdelen. En daarvan denken wij: dan kunnen we misschien veel beter investeren in dingen die echt voor de inwoners zichtbaar zijn, die mensen bewust maken van het gebied en waarbij we de kracht van het gebied tentoonstellen. En nou ja, vandaar dus onze vragen hierbij. Ik denk dat even voor de eerste termijn is, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Damen: Ik mag toch nog een vraag stellen?

De voorzitter: Dat gaat de heer Katif nu doen. En dan mag u daarna.

De heer Katif: Mijnheer Noldus, u had het over de belangrijke dingen die voor inwoners belangrijk zijn. Dat gaf u net aan in uw betoog. Maar wat is nou volgens de VVD de belangrijke dingen voor de inwoners, naast de ecologische lijn die toevallig door een wethouder uit zelfde huizen ook predikt? Om het zo maar te zeggen.

De heer Noldus: Ja, voorzitter. Dank voor de vraag, en ik denk dat het wel een terechte vraag is. En toch ga ik niet helemaal precies zo duidend beantwoorden, omdat de kracht van het programma zit hem wel in de combinatie van de verschillende functies. Daar hebben we binnen de Omgevingsvisie en ook in het uitvoeringsprogramma wel nadrukkelijk als raad met elkaar bij stilgestaan. Dus ik zou daar ook niet per se één ding uit willen lichten. Maar wat we wel zien is dat ... Het park moet wel een park voor en van de stad zijn. En daar wil je mensen naartoe hebben. En die wil je hebben voor verschillende functies, en die moeten bij elkaar samenkomen. Dus het moet niet een natuurpark worden zoals de Biesbosch, want daar hebben we immers de Biesbosch voor. Daar heb je een stadspark niet voor nodig. Dat is in het kort denk ik het antwoord op de mijnheer Katif.

De voorzitter: Ik vond het lang genoeg. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Ja, voorzitter. Mijn vraag aan de heer Noldus is: wat is nou eigenlijk zijn vraag bij dit stuk? Want hij had het over: dit is mijn vraag. Daarmee sloot hij af. De vraag is mij niet duidelijk.

De voorzitter: Mijnheer Noldus kan dat ... Ja, ik wou net zeggen, want anders gaat u weer de hele riedel doen.

De heer Noldus: Nee. De vraag, dat heb ik dan misschien verkeerd uitgedrukt, dat is de zorg die we hebben. En dat is onze zorg uitgedrukt als antwoord op die twee politieke vragen die zijn ... Dat heb ik verkeerd uitgedrukt.

De voorzitter: Ook een interruptie, mijnheer Struijk?

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. De heer Noldus, die haalde er even een ander park bij. De Biesbosch. En dan zegt hij: dat is dan een natuurpark. Dus voor de VVD is bij het Dordwijkpark niet dat dat een natuurpark moet worden, dat is iets heel anders?

De heer Noldus: Nou, dit is een ... Allebei is een combinatie van functies. Want ik ben heel blij dat we de Biesbosch ook met elkaar kunnen beleven, en dat er ook andere functies in de Biesbosch zijn. Dat we als stad en als regio de Biesbosch mogen beleven. Maar het is wel in de aard een heel ander type park, zou ik willen zeggen. Ik heb niet het idee dat we met het uitvoeringsprogramma stadspark XXL de nieuwe Biesbosch hebben vastgesteld.

De voorzitter: Dat lijkt me zeker niet de bedoeling, mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Nee, even aanvullend. Kijk, wat maakt de Biesbosch mooi? Dat is de natuur. En dat trekt vervolgens een heleboel mensen aan die daar ook van willen genieten. 's Ochtends kleine aantallen, dan is het echt mooi. En in de weekenden de massa. Denkt u ook niet dat de aantrekkingskracht van een Dordwijkpark ook ligt in iets dergelijks? Ook al is het natuurlijk geen Biesbosch, maar dat juist een park aantrekkelijk wordt doordat er veel groen is, doordat er beestjes zijn die je eigenlijk daar misschien niet ziet, en in overvloedige mate? Of bent u dat niet met mij eens?

De heer Noldus: Ik denk dat mensen die beestjes willen zien inderdaad naar een nieuwe Dordtse Biesbosch of naar de Biesbosch zelf primair gaan. Ik denk dat wat mensen naar dit park zou kunnen trekken, vooral ook de aantrekkingskracht op recreatie heeft. En daar is inderdaad groen bij, maar er zit bijvoorbeeld ook speelplaatsjes bij, zitten heel veel sportverenigingen hierbij. Dus een combinatie van dat soort functies in het midden van de stad, met groen en ruimte daar, en dat is denken wij wat mensen hier naartoe gaat trekken.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer nog.

De heer Van der Meer: De heer Noldus zei net, voorzitter, zelf dat biodiversiteit ook één van de doelstellingen is van het stadspark XXL. Vervolgens heeft hij het over allerlei twijfels bij het besteden van geld daaraan, en pleit hij voor dingen die zichtbaar zijn voor mensen. Is hij het niet met mij eens dat, althans voor sommige mensen, ook het vergroten van de biodiversiteit zichtbare kwaliteitsverbetering van die zone zou zijn?

De heer Noldus: Dat vind ik op zich als niet-ecoloog lastig te beantwoorden. Maar je ziet wel dat er in het stuk dat er een hoop ondergrondse en infrastructurele werkzaamheden voor de universiteit liggen. Dus vandaar, dat is niet direct zichtbaar. Als je dat afzet tegen een speelvoorziening, een recreatievoorziening. Dat betekent iets heel anders voor de stad. Dat is op die manier zichtbaar, dat die opening is ook niet voor niks geweest van het Reewegpark. Dat geeft een bepaalde kleur aan zo'n gebied voor de inwoners.

De voorzitter: Ik denk dat deze zendtijd van mijnheer Noldus voldoende is. Gaan we over naar u, mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel, voorzitter. Naast, zoals de heer Noldus ook al aangaf, naast sport en ontspanning hebben de plannen voor de Dordwijkzone ook allerlei andere doelen. Biodiversiteit, klimaatadaptatie, natuurontwikkeling, groenblauw, het bevorderen van een groene corridor voor zowel mensen als dieren. Dat mag ik tenminste hopen. Nu voorgestelde ecologische maatregelen, die zijn eerder aansprekend gepresenteerd door de stadsecoloog in een sessie van onze raad, passen in en bij die doelstellingen en passen ook in de visie van Mecano. En het betreft no-regret-maatregelen, zoals het college denk ik terecht aangeeft.

De voorzitter: Wat voor maatregelen?

De heer Van der Meer: No-regret-maatregelen. U krijgt er geen spijt van. Als u het ermee eens bent. Terechte opmerking, overigens. Dank u. En ja, er kan niet snel genoeg met de ecologische maatregelen worden begonnen, in het licht van de schade aan de ecologie die we de afgelopen decennia met zijn allen hebben aangebracht. Ons antwoord op de eerste politieke vraag is dan ook ondubbelzinnig: ja. Wat betreft de vraag of we voldoende controle hebben over de uitnutting van de middelen voor het hele programma, is dat op basis van dit voorstel natuurlijk niet te beoordelen. Het gaat om nog geen drie procent van het totale bedrag. En als we daarop af moeten gaan ...

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Mag ik toch nog een klein vraagje aan de heer Van der Meer stellen over het volmondige ja als antwoord op de eerste vraag? Betreft dat volmondige ja ook het tweede gedeelte van die vraag, namelijk binnen de gestelde budgetten?

De heer Van der Meer: Ja, ik denk dat dat in het antwoord op de tweede politieke vraag begrepen is, wat ik zo zal geven. Het gaat om drie procent van het totale bedrag, nog geen drie procent, en als in een project als dit, met doelstellingen als dit, drie procent aan ecologische maatregelen worden besteed, in het licht van wat ik net noemde, de schade die wij de afgelopen decennia hebben aangebracht. Nou, dan komt dat bij ons niet als bepaald ruim of onbeheerst over. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Vraag aan de heer Van der Meer, GroenLinks, of het dan voor de GroenLinks-fractie wel duidelijk is welk stuk van het programma dan uiteindelijk buiten het budget valt als we hiervoor kiezen? Want dat is uiteindelijk dan denk ik wel de afweging om te maken.

De heer Van der Meer: Ja. Dat is op zichzelf een begrijpelijke vraag, zeker vanuit de gedachtegang van de heer Mulders, maar die vraag is natuurlijk niet goed te beantwoorden. Het college heeft aangegeven dat voor dit soort investeringen het wat lastiger is om externe financiering te krijgen dan voor andere elementen van het plan. Nou, natuurlijk zit daar een onzekerheid in, maar we kunnen niet wachten tot we alles gefinancierd hebben en alles tegelijkertijd gaan starten.

En het lijkt ons dus een acceptabel risico om hiermee in te stappen, erop vertrouwen dat de anderen financiering kunnen vinden voor de rest. En het lijkt ons een onacceptabel risico om die ecologische maatregelen nog verder uit te stellen.

De heer ...: Voorzitter. Even voor de duidelijkheid, ik heb gevraagd of hij het uit wilde zetten. Dat is na vijf en zes is dat gebeurd. Hij zegt: maar ik moet nog wel even flink gaan slijpen. Want die paal moet nog in onderdelen. Dus hij heeft ons alsnog te pakken.

De voorzitter: Dan moeten we allemaal heel goed in de microfoon praten. We kunnen ook vergaderen als het kermis is, inderdaad, dat gaat helemaal goed komen. Is er iemand die nog aan de heer Van der Meer een vraag wil stellen? Nee. Want dan gaan we over naar mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank je wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren spreekt haar waardering uit over het raadsvoorstel en de daarin genoemde ecologische maatregelen. Niet recreatie staat hierin centraal, maar maatregelen die goed zijn voor de natuur. Dat wij als mensen uiteindelijk voordeel ondervinden van deze kwaliteitsverbetering, is natuurlijk mooi meegenomen. En dan hebben we ook gelijk een reactie op wat de heer Noldus had aangegeven. Meestal is groen het sluitstuk van de begroting, en nu is het eens een keertje aan het begin. En dat vinden we eigenlijk mooi, want dan weten we zeker dat die doelen worden gehaald. Uit de stukken is niet op te maken of biologische bloemenmengsels en beplanting wordt gebruikt. Kan de wethouder dit bevestigen? En dan nog even de zomertortel, een beschermde en inheemse diersoort. Volgens de Vogelbescherming neemt het aantal zomertortels enorm af. Door speciale wildbloemweides voor de zomertortel in de zaaier zou Dordrecht deze bedreigde trekvogel een steuntje in de rug kunnen geven. Is de wethouder bereid om in samenwerking met de Vogelbescherming voedselveldjes voor deze vogel aan te leggen? En nou ja, wij zijn voor het raadsvoorstel. En wat ons betreft kan niet snel genoeg met de maatregelen begonnen worden. Ik kan het toch niet laten om eventjes af te sluiten met een kanttekening. En dat gaat over het maaibeleid, onder het kopje meer groen, maar ook divers groen. Hier wordt gesteld dat er indirect ruimte voor vissers wordt gecreëerd. En sportvissers bieden geen meerwaarde voor de biodiversiteit en zouden daarom ook niet gefaciliteerd moeten worden. Maar misschien werd met vissers wel gewoon de reiger bedoeld. En dan heb ik voor de rest geen opmerking.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Kruijff. Ik dacht dat ik u net al ...

De heer Van der Kruijff: Zeker, voorzitter. Voorzitter, mijn buurman van de VVD eindigde net met de vraag: is het niet verstandiger of belangrijker om met recreatieve maatregelen te beginnen in plaats van ecologische? Want die zijn veel zichtbaarder. Dat dat vinden we als CDA toch wel de foute vraag. Of je nou moet beginnen met datgene wat het meest zichtbaar is. De vraag is of het één of het ander misschien meer belangrijk is, of even belangrijk is. En zo hebben wij er in ieder geval naar gekeken. En wij vinden als je een stadspark gaat ontwikkelen, wat wij in ons verkiezingsprogramma de groene long van de stad hebben genoemd, dat het ook deelgroen, dat we dan het belangrijk vinden dat we daarin investeren. En zeker als we lezen dat het hier gaat om maatregelen waar je geen spijt van krijgt, dat je dan ook gewoon moet gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Maatregelen waar je geen spijt van krijgt, moet je sowieso nooit nemen. Maar even een vraag aan de heer Van der Kruijff: zou het niet zo kunnen zijn dat als je eerst investeert in wat de heer Noldus dan dat zichtbare noemt, dat het daarmee ook voor recreanten zo aantrekkelijk wordt dat ze daarna zelf ook het belang van die groene long en van de andere aspecten beter gaan beleven en beter gaan inzien?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter. Dat zou mogelijk kunnen. De vraag is of je dat als doelstelling stelt. Als je dit gaat ontwikkelen, deze ecologische maatregelen neemt, omdat je dat gaat doen om de toekomstige recreanten blij te maken. Voor ons is dat de maatregel niet. Als wij een groene long in de stad willen, dan willen we maatregelen die bijdragen aan het ontwikkelen van een goede groene long. En ja, we hebben ook heel veel geld beschikbaar gesteld voor recreatieve maatregelen en investeringen, en daar zijn heel veel miljoenen voor over, en die willen ook graag daaraan uitgeven. Maar het is voor ons geen voorwaarde. Voorzitter, en of goede maatregelen zijn. Als wij lezen dat je er geen spijt van krijgt, moeten we ook de experts maar vertrouwen. Zoals anderen gezegd hebben, geldt dat ook voor ons. Wij hebben daar zelf geen expertise in wat dan de juiste maatregelen zijn. Als je het zo leest, komt het best logisch over. Dus ja, wij gaan akkoord. De vraag was: hoe ga je dit dan allemaal sturen financieel? We hebben met elkaar natuurlijk ook een uitvoeringsprogramma en voorbereidingsbudget Dordwijkzone stadspark XXL vastgesteld. Misschien een aantal mensen al vergeten, maar daarin hebben we ook met mekaar afgesproken hoe dit allemaal procesmatig in elkaar gaat, hoe we dat monitoren, hoe we gerapporteerd krijgen. Ik ga het allemaal niet voor u herhalen wat daarin staat, maar voor al diegenen die daar nog vragen over hebben, stel ik voor dat ze dat stuk nog eens nalezen, want dat hebben we zelf vastgesteld. Daar staat het gewoon in, hoe we dat gaan doen. Natuurlijk is er nog de vraag: die elf miljoen tekort, loop je daar straks dan niet tegenaan? Ja, nou, die vraag hebben we toen ook besproken. Hebben we als CDA ook nog een voorstel van gedaan. En ik hoorde daar toen ook het college welwillend op knikken. Onderdeel van dit plan is namelijk ook om langs de rafelranden, zoals dat in jargon ondertussen is gaan heten, van dit stadspark hier en daar ook wat woningbouw of andere voorzieningen te creëren, die ook grondopbrengsten kunnen creëren en die ook terug te laten vloeien. En dat gebeurt natuurlijk niet met ecologische maatregelen, maar met die maatregelen wel. Dus wij hebben er ook wel vertrouwen in en hoop op, dat er ook nog wel op die manier financiering loskomt om dat gat te dichten. Voorzitter, ik sluit af met één laatste vraag. Dat is eigenlijk een technische vraag maar die hadden wij te laat in de gaten. Wat wij lezen is dat er een budget gevraagd wordt van een kleine 1,5 miljoen exclusief btw. Dat brengt ons dan bij de vraag: ten laste waarvan gaat dan de btw?

De voorzitter: U zou hem eigenlijk anders moeten formuleren hè? Want hier krijgt u geen antwoord op. Technische vragen krijgt u geen antwoord op.

De heer Van der Kruijff: Dan is onze politieke vraag, voorzitter, of wij er ook mee zouden moeten instemmen dat we nog drie ton extra ergens vandaan halen.

De voorzitter: Helemaal goed. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Voorzitter. De heer Noldus merkte op dat de voorgestelde maatregelen mogelijk onvoldoende zichtbaarheid hebben. Ik verwacht dat dat niet het geval is. De opmerking van mijnheer Noldus komt mogelijk voort uit het feit dat die onvoldoende oog heeft voor de natuur. De voorgestelde maatregelen vind ik buitengewoon zinvol, vindt mijn fractie ook buitengewoon zinvol. We hebben wel wat vraagtekens bij de financiering. Een aantal maatregelen die voorgesteld worden, zoals het uitdiepen, zeg maar het baggeren, en het herstellen van ecologische verbindingen, lijken ons zaken die ook uit onderhoudsbudgetten mogelijk moeten zijn. En wij denken dat dat ook zou moeten kunnen, en dat daardoor het totale budget minder onder druk komt te staan door deze maatregelen.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Welke onderhoudsbudgetten zou de Partij van de Arbeid daar dan willen voor willen voordragen?

De heer Damen: Groenonderhoud. Daar moeten budgetten voor zijn, jaarlijkse budgetten. Meen ik.

De heer Noldus: Ja, maar dan zou de vervolgvraag zijn, want daar houden we jaarlijks niet op over. Dus dan gaan we andere dingen minder doen. Dan zouden de vervolgvraag aan de Partij van de Arbeid zijn: welke onderdelen van het groenonderhoud wil de Partij van de Arbeid dan niet?

De voorzitter: Zover gaan we nu niet vanavond. Mijnheer Damen, gaat u verder.

De heer Damen: Verder, voorzitter, heeft GroenLinks aangedrongen, of heeft gezegd, dat het niet snel genoeg kan gaan. Ook dat is mogelijk een financieel aspect. Er wordt weliswaar gesuggereerd dat het hier om no-regret-maatregelen gaat, maar maatregelen waar je later geen spijt van krijgt omdat je ze weer ongedaan moet maken omdat je bijvoorbeeld huizen wil bouwen op een plek waar je net struikjes hebt aangeplant. Ik heb daar een lichte twijfel van of je daar nu van kunt spreken, van die no-regret-maatregelen. Want we weten immers niet wat we precies willen in het hele gebied. En we weten ook niet of we werk met werk kunnen maken. Het tegelijkertijd aanleggen van ecologische verbindingzones, en het aanleggen van fietsverbindingen in het park. Ik noem maar wat. Zouden maatregelen zijn die je prima kunt combineren en daarmee geld kunnen besparen. Dat zou onze voorkeur hebben en ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Struijk eerst. Ja? Nee, maar ik heb ... Ik hou het bij, hè.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Nog even iets heel kort over die biodiversiteit. Ik ben geen ecooloog, maar ik heb wel wat met getalletjes. En je leest wel eens wat over, en dan denk ik dat die cijfers best wel zorgelijk zijn. Ondanks dat we een Biesbosch hebben, gaan allerlei soorten toch achteruit, lopen terug in aantallen.

Dus ik denk dat het stadspark straks XXL kan bijdragen, wellicht aan een positieve ombuiging. Dus dat juichen wij ook echt toe. De maatregelen die daarvoor genomen worden. Een tweede, ik heb daar nu nog niet zoveel over gehoord, maar het staat wel in het stuk heel duidelijk. Dat is het vormen van een klimaatbuffer. Nou ja, we hoeven alleen maar even te denken aan Zuid-Limburg vorig jaar, en Italië en Spanje heel recent, om de noodzaak daarvan, de urgentie, om die ook gewoon echt in te zien. En ja, dat juichen wij ook toe. Vlak in de buurt van de woning van mijnheer Noldus is daar een mooi voorbeeld al jarenlang, achter de flats van de Leeuwstraat, dat is een combinatie van natuur en gelijk ook buffer als het een keer echt flink plenst als opvang. Dus ik denk dat het heel goed is dat ook zulke maatregelen genomen worden. En ja, daar is geld voor nodig. En dan hebben wij vertrouwen in dat het uitgevoerd gaat worden, zoals het ook passend is binnen die gestelde budgetten. En ik refereer ook aan wat mijnheer Van der Kruijff zei: we hebben hier een hele tijd geleden over de financiering van dat hele Dordwijk-gebeuren gesproken en meegestemd. Dus wat ons betreft complimenten voor dit stuk en we zullen het verder ook met enthousiasme volgen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ook de complimenten vanuit onze kant trouwens. Zo kan ik daar ook mee gaan beginnen. Nou ja, dat was eigenlijk voor mij ook de aanleiding. Want toen ik naar het stuk keek dacht ik: wat moet ik hier eigenlijk van vinden? Het was voor mij een duidelijk verhaal. Zeker omdat wij ook enthousiast zijn over dit project. En daarom juichen wij dit ook toe. Zorgpuntje over de financiering. Die is volgens mij door diverse partijen ook genoemd. Dat is de wensenlijst, plus het gat wat daartussen zit. Maar goed, aan de andere kant, zei mijnheer Struijk ook: als we dat moeten doen, dan moet daar ook geld voor vrijgemaakt worden. Zo staan wij er ook in. Qua ecologie kan ik ook kort zijn. Ik weet inmiddels heel veel over het leefstijl van vleermuizen. Dat heeft mijnheer de ambtenaar op de tribune mij uitgebreid uitgelegd. Tijdens onze fietstour. Sindsdien ben ik heel dat vleermuizenleefstijl niet meer vergeten. Tot slot, voorzitter. Ook wij vertrouwen de experts qua genoemde maatregelen en steunen het voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, dank. Mijn fractie heeft zich wat afzijdig gehouden rond het hele project stadspark XXL. Deels door tijdelijke onderbezetting, maar ook omdat wij vrij sceptisch eigenlijk staan tegenover dit hele plan. Het beoogde doel, de kosten, de meerwaarde zien we eigenlijk niet. De parken en sportvelden die onderdeel moeten worden van dit project, die hebben we al. En natuurlijk zijn wij voor meer groen op tal van plekken in de stad, en biodiversiteit in onze parken. Daar moet ook budget voor vrijgemaakt worden. En de stukken doorgelezen hebbende vertrouwen wij ook op experts, dus wij kunnen wel dit voorstel steunen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja. Laat ik ook maar beginnen met de financiën. Want niet alleen dit plan, maar over algemeen hebben we natuurlijk in de gemeente torenhoge ambities en daar heel veel geld voor nodig. We kunnen wel drie keer de Eneco-gelden uitgeven, of we moeten het pakhuis van Dagobert Duck plunderen. Maar ik zie het college niet als zware jongens naar het midden gaan. In hoofdlijnen heeft de heer Noldus eigenlijk de zorgen die wij ook in onze fractie voelen wel goed weergegeven. En nou ja, ik gaf dat met mijn vragen aan mijnheer Van der Kruijff ook wel een beetje aan. Ik denk dat het echt helpt om eerst zichtbare maatregelen te nemen, omdat dat ook stimuleert en ook motiveert voor de inwoners om te zien dat dat wat er omheen gebeurt ook heel erg goed kan gebeuren. Wat niet wegneemt ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dan heb ik toch ook een vraag terug aan de heer Kleinpaste. We hebben natuurlijk ook al eerder die maatregelen genomen. We hebben gesproken over het deelgebied Reewegpark, dat is heel mooi geworden. Als u ook bent wezen kijken. We hebben het ook gehad over de Schenkeldijk. Daar gebeuren ook al dingen, dus je als je het hebt over zichtbare dingen voor recreanten, die gebeuren ook al. Dit hoeft toch niet te wachten op dat alle voor de recreanten bedachte maatregelen genomen zijn?

De heer Kleinpaste: Nee, niet op alle, maar de twee voorbeelden die u noemt zijn ook goede voorbeelden, en ik denk dat dat echt heel erg stimulerend werkt. Dus in die zin onderstreep ik dat en gaf ik daar een pleidooi voor. En voor het overige sluit ik me gewoon aan bij wat de heer Noldus vanuit de VVD heeft gezegd.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, een vraag aan de heer Kleinpaste over de zichtbaarheid van de maatregelen. Kan hij zich voorstellen dat er ook mensen in de stad zijn die voortdurend zien dat de biodiversiteit wordt aangetast, en dat het groen wordt aangetast, en die er blij mee zijn als daar maatregelen worden genomen om daar iets tegen in te brengen? Die burgers zijn er denk ik ook.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, ik kan me dat best voorstellen dat er burgers zijn die dat wel zien. Ik ben daar zelf niet zo goed in, zal ik u bekennen. Ook qua vogels. Ik maak het onderscheid tussen drijfsijzen en zangsijsen. Dus ik weet ook niet waar de zomertortel precies onder valt. Maar er zullen ongetwijfeld veel inwoners zijn die dat veel beter kunnen waarnemen dan ik.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ja, voorzitter. Wij hebben ook naar het stuk gekeken. Wij onderschrijven het. Wij vinden wel dat het bedrag wat genoemd wordt en die tekort eigenlijk toch wel zorgelijk is. En de vraag aan de wethouder is dan ook: onvoorzien 158 duizend. Ik vind het nogal wat voor ongezien. Dus daar zou ik wel een antwoord op willen hebben. En ja, verder valt er weinig over te zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand nog? Mijnheer Katif? Nou ja, goed, maar het hoeft niet hè. Maar als u als laatste wil zijn, dan zal u moeten wachten, want dan hebben we nog wel anderen in de aanbieding.

De heer Katif: Nee hoor, nee hoor. Voorzitter. Na het lezen van het verhaal zie ik dat er anderhalf miljoen gevoteerd moet worden voor de maatregelen die genomen moeten worden om de vergroting van de biodiversiteit te waarborgen, die een drietal doelen en maatregelen dienen. Die drie zijn echt heel belangrijk. De klimaatbuffer waar heer Struijk over heeft en biodiversiteit zelf, waar de heer Van der Meer over gehad heeft. De vergroening waar de heer Noldus het niet over heeft. Want dat is wel heel belangrijk namelijk voor mensen. Groen, dat doet leven, zeg ik dan over het algemeen. Wat mij eigenlijk verbaast, en dat wil ik rechtstreeks vragen aan de wethouder, vind ik enigszins verbazingwekkend, is dat het bedrag dat gevoteerd moet worden al in het raadsvoorstel staat. En corrigeer me als het niet zo is. Dus ik zie een aantal bedragen en ik zie namelijk het bedrag van 1,483. Zoveel. Die staat namelijk als gevoteerd. Terwijl we nog even moeten praten over votering. Dat is een ... Maar goed, dan moet ik ook even de griffie aankijken. Voor de goede lezer overigens. Maar goed. De twee vragen. De voorgestelde ingrepen passen voor zover we door in zijn meegenomen bij de prioritering van de raad voor ogen heeft. Wij kunnen ze niet echt beoordelen, naast het effect van andere mogelijkheden. Dus het is een beetje lastig. Dat is een uitspraak van Beter Voor Dordt. Met betrekking tot voldoende grip op een controle van de uitnutting van middelen op het gehele programma. Een gebied, vraagteken. We staan nog aan het begin, en dan zeg ik met name mijnheer Noldus. Beter Voor Dordt vindt dat de gemeenteraad meer meegenomen moet worden in de te maken keuzes en effecten van de keuzes, zodat wij meer grip kunnen krijgen. En wat bedoel ik daarmee? Als je iedere keer iets wil uitgeven wat dan ook, en dan komt mijnheer Noldus volledig aan zijn trekken, want dan weet je precies wanneer we wel en niet tekortkomen. Dan kun je namelijk het college, waar u zelf ook in zit, althans als partij, keurig mee zeggen: joh, dat doet u niet goed, dus je volgt dat gewoon. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Vraag aan mijnheer Katif. Maar wilt u dan zichtbare dingen als eerst?

De heer Katif: Nee, nee. Ik ben een grote voorstander ... Ik woon zelf in een ecologische zone en ik vind ecologie een hele belangrijke. En dat hebben we inmiddels wel begrepen na corona, of tijdens corona, dat groen ontzettend goed deed bij mensen. We hebben de hele tijd natuur eigenlijk verwaarloosd. In alle opzichten. En nou, geef een stukje terug aan de natuur. En dat zal in geld uitgedrukt moeten worden. Of je het wil of niet.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter. Ik heb dan toch één vraag. Als ik het goed begrijp. We hebben destijds, niet zo heel lang geleden, als raad met elkaar een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Daar staan gewoon een stappenplan in en allerlei onderdelen in. En die zouden één voor één hier aan de raad voorgelegd worden en dan konden wij daar de budget voor toekennen, ten laste van de reservering die we zelf ook

gemaakt hebben als raad. Toen hebben we volgens mij zelf als raad ook altijd gezegd: we willen niet in één keer alles als budget geven, omdat we juist per onderdeel er ook mee willen kijken en meebeslissen hoe het gaat. Dus dan kan het niet anders als dat we dat stukje voor stukje steeds voorgelegd krijgen. Want daar hebben we zelf om gevraagd. En als u vraagt: hoe ziet het totaalplaatje eruit? Denk ik: ja, kijk dan in het uitvoeringsprogramma waar daar die prognose, of hoe heet dat, de planning staat.

De heer Katif: Ja, ik heb daarnaar gekeken, maar het rare is nou als je het totaal bekijkt en je gaat in delen, dan zal dat zicht waar wij het over hebben, die is voor mij troebel. Om eerlijk de waarheid te zeggen. Het verhaal ken ik. Ik weet dat. Ik weet dat die '...' doorheen loopt. Dat weet ik ook, die hele vergroening. Maar als het in stukjes gaat, dan wil ik wel, want dat is ook de vraag eigenlijk aan de wethouder, tenminste, aan het college. Om iedere keer als je iets wil doen, welke vorm dan ook, elkaar te stellen. Ik heb het niet over specifiek de vraag die ik aan mijnheer Noldus, die waar hij geen antwoord op gaf. Wat heeft de inwoner eraan, hè? Kunt u mij één ding geven dat hij of zij van kan genieten? Blijkbaar heeft u. ... Ja, daar kan ik specifiek niet op ingaan. Ik ben nu even bezig met de antwoorden, geef ik tegelijk een vraag aan mijnheer Noldus. Maar ik weet niet of dat kan, voorzitter.

De heer Noldus: Voorzitter, ik word aangehaald. In mijn beleving heb ik alle vragen van ...

De heer Noldus: Nee, mijnheer Noldus, ik had u niet het woord gegeven. Mijnheer Katif.

De heer Katif: Tot zover, mevrouw de voorzitter.

De heer Noldus: Voorzitter, met uw goedkeuring.

De voorzitter: Nou, vooruit.

De heer Noldus: Ik werd aangesproken met het feit dat een vraag niet beantwoord zou hebben. Die beantwoord ik nog met liefde als er een vraag onbeantwoord is gebleven. Maar volgens mij heb ik namens VVD de vraag beantwoord. En onderschrijven wij overigens ook, en dat heb ik ook in mijn woordvoering gezegd, dat groen en ook de ecologie als onderdeel van het gebied van toevoegde waarde is. Als dat de heer Katif nog enigszins geruststelt.

De heer Katif: Voorzitter, mag ik daarop reageren? Ja, het stelt me erg gerust dat u eigenlijk impliciet zegt: voor groen hebben we geld over. Dat is wat u zegt.

De heer Noldus: Nee, voorzitter. Nog als reactie daarop, wat geen vraag was, maar dan toch nog even. Ja, en als dat nu pas duidelijk is, dan zullen we dat vaker zeggen.

De voorzitter: Het is sowieso fijn als mensen duidelijk spreken. Dan hoeft je allemaal die vragen niet aan mekaar te stellen. Mevrouw De Heer, had u ook een bijdrage? Ja, gaat uw gang.

Mevrouw De Heer: Ja, een bijdrage. Ik kan er heel kort over zijn. In eerdere instantie, en mijnheer Van der Kruijff die verwoorde dat allemaal heel mooi, het grote plan. Daar was Forum voor Democratie enthousiast over. En over dit specifieke onderwerp hebben we geen vragen. Dus akkoord verder.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Ik heb nog wel even ... Want de één zegt: no-regret. Er staat in het raadsvoorstel zelfs keurig: geen spijt. Jammer alleen dat de bijlagen Dordwijkzone no-regret-maatregelen. Is een kleine aanpassing moet nog gebeuren, maar complimenten, wethouder, u mag gelijk reageren op wat er is ingebracht. Mijnheer Struijk?

De heer Struijk: Voorzitter, mag ik dan aan de voorzitter nog even één vraagje stellen? Het valt mij een beetje tegen dat u de tweede politieke vraag gewoon klakkeloos overneemt en niet moeite heeft met het woord uitnutting.

De voorzitter: Ik heb hem heel langzaam voorgelezen, alleen al als teken dat dit gewoon een absurd woord is. Maar goed, ik vond sowieso wat van de vragen hè. Dus ... Maar ik ben maar gewoon in functie. Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Als test hadden we het bestand bijlagen nog wel no-regret. Kijken of iedereen het goed leest. Nou, dat is in ieder geval het geval geweest. Nee. We zullen nog kritischer kijken volgende keer, dat we overal consistent Nederlands doorvoeren. Maar soms heb je, dan maak je stukken en dan kom je later achter en dan pas een stuk aan. Ja, de titel is dan nog ...

De voorzitter: Dan gooi ik gelijk maar de Q1 en zo, in andere stukken, daar ook maar even bij.

De heer Burggraaf: Eerste kwartaal, tweede kwartaal. Maar goed. Voorzitter, ik ga gewoon de politieke vragen af. En de eerste vraag is ... Nou ja, ik draai hem even om. Vraag twee, of de commissie voldoende grip heeft en controle op de uitnutting van middelen op het gehele programma in het gebied. Ik hoorde het anderen ook al zeggen. We hebben natuurlijk begin van het jaar over de uitvoeringsagenda gesproken van de Dordwijkzone. Daar hebben we met elkaar geconstateerd dat er een businesscase voor het hele plan ligt van een bedrag van 62,8 miljoen. Raming prijspeil 2021. En dat we daar maar 51 miljoen voor gereserveerd hebben. En dat er ook nog jaarlijkse inflatie is. Dus toen hebben we ook met elkaar vastgesteld: we weten dat het plan omvangrijker is dan het budget op dit moment het geval. Daarvoor hebben we ook gezegd: nou, dat betekent dat we een financiële strategie met elkaar te volgen hebben, namelijk zoveel mogelijk cofinanciering ophalen. En u gaf toen aan: dat betekent ook dat op het moment dat er onderdelen weer uitgevoerd worden, dat we graag overzicht hebben, hoe zit het met de uitnutting? Nou, dat ziet u, dat staatje is in dit voorstel opgenomen. Dat was toen nog niet zichtbaar bij het krediet dat we destijds ophaalden. Dat hebben we nu erin gezet, omdat u daarom vroeg. Dus daar hebben we in voorzien. Het andere wat we doen is het in deelprojecten uitvoeren, zodat je daarmee ook grip hebt op het feit dat je in een deelfase van het park iets ontwikkelt. Weet, we hebben er budget voor. Kan je ook daarin je ambitie realiseren?

Dus dat zijn een aantal elementen om te kunnen sturen op: hoe zit het nou met de middelen die we hebben versus de doelstellingen die we hebben? En verwachten we dat we dat in de tijd nog gaan inhalen, of kunnen we eventueel later op het pad nog bijstellen als we niet meer budget willen neerleggen of meer cofinanciering binnenhalen op de ambitie? Dus volgens mij doorlopen we dat pad nu netjes ...

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Toch nog een vraag, voorzitter, over de bestedingen of eigenlijk de verantwoording over de financiën daarbij. Want dat is inderdaad afgezet tegenover het totale budget. Maar daar kunnen we als raad niet zozeer uithalen hoe dat resterende gat van elf miljoen, waar het dan betrekking op heeft. In hoeverre die anderhalf miljoen die nu is voorgesteld voor ecologie ook oorspronkelijk in de oorspronkelijke begroting voor anderhalf miljoen mee stond. Dus dat is niet afgezet tegen de verdere ontwikkeling van het gebied.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Dit onderdeel, waar we het nu over hebben, dat is in de maatschappelijke businesscase opgenomen. Ik weet niet of dat ook zo letterlijk in het voorstel staat, maar dan heeft u in ieder geval bij dezen de informatie. En als dat niet in het voorstel staat, dan zullen we daar in een volgende aanvraag nog scherper op letten dat we die informatie er ook nog bij vermelden. Dus het is ... Dit is een investering die ook al in de maatschappelijke businesscase is meegenomen. Dat lijkt mij ook een hele verstandig om als leidraad continu te hebben. Want ja, als je al zegt: we hebben een ambitie die groter is dan het budget wat wij hebben. Ja, dan ga je alleen maar een keertje er wat bij doen. Als je echt iets ziet van: ja, maar wacht, dit is voortschrijdend inzicht en dit is wel zo'n goeie kans, die moet je niet laten liggen. Dan zullen we dat zeker ook aan u heel expliciet kenbaar maken, dat dat dan het geval is. Dus nou ja. Op de vraag: heeft de commissie voldoende grip op de controle van de uitnutting van de middelen? Ja, dan zou ik zeggen: ik denk het wel. Maar dat is natuurlijk aan u om dat te beoordelen. Gegeven de elementen die ik net weergaf. Dan is de volgende vraag of de voorgestelde ingrepen bij de prioritering passen die de raad voor ogen heeft, en binnen de gestelde budgetten. Kijk, wat we sowieso ... Er zijn eigenlijk een aantal dingen. Eén is, het stadspark kent drie verschillende doelstellingen. De één is de actieve as. Dus dat je ook in het park mensen ... Nou ja, ze kunnen sporten, een evenement kunnen hebben, inderdaad kunnen vissen, kunnen wandelen, kunnen fietsen. Allemaal van dat soort activiteiten. En het andere is een as waarbij we zeggen: we moeten de verbinding met de wijk goed maken, want alleen op die manier ga je ook echt het park opzoeken en is ook weer goed voor de ecologische verbinding. Dat is de laatste, dat is de natuur en klimaat as. Dus in al die aspecten heeft u meegegeven: daar willen we in investeren. Dan is het vervolgens kijken: hoe is dan in de prioritering slim om je investeringen te doen? Het Reewegpark bijvoorbeeld was er eentje die we oorspronkelijk nog niet zo snel van plan waren aan te pakken. Stond wel in de plannen, maar er zijn meerdere onderdelen waarvan we zeggen: dat is een deelproject, dat doen we nu niet, want we hebben een beperkte capaciteit dus we moeten ook kiezen waar we elke keer inzetten. Toch hebben we destijds gekozen om het Reewegpark naar voren te halen, omdat toen een hele mooie cofinancieringskans zich voordeed.

Dus daar heeft de heer Noldus van VVD gelijk in, van: goh, dat was een hele mooie, die zouden we graag vaak willen zien. Want als je zoveel cofinanciering hebt, in het staatje wat er nu staat, moeten we nog ongeveer elf miljoen realiseren en we zitten nu op een cofinancieringspercentage van ongeveer elf procent. Nou ja, als je daarnaar kijkt, dan zou je als je de volledige ambitie wil hebben, moet je toch al snel naar twintig procent ongeveer gaan aan cofinanciering. Dus daar zijn we continu alert op. We hebben moeten constateren dat dat voor deze investering, stond ook in het voorstel, helaas niet gelukt is om daar cofinanciering voor te vinden. Nadrukkelijk kijken we daar naar de toekomst wel naar, want als ik een beetje naar Den Haag kijk en de discussie, dan hebben we discussies over verdichting van de stad, meer woningen bouwen. Dan zie je dat in eerste instantie daar veel oog was voor investeringen in de mobiliteit, dicht bij het ov-station. Nou, daar hebben we inmiddels in Dordrecht ook ervaring mee, met de oude lijn. Dat we daarmee echt heel veel geld naar onze stad hebben weten te halen, om dat soort dingen mogelijk te maken. Zit veel onrendabele top in. En je ziet in de discussie ook dat steeds meer het besef ontstaat dat groen, als je binnenstedelijk verdicht, voor die kwaliteit van die leeromgeving enorm belangrijk is, dat het veel geld kost, wat je niet direct terugverdiend in je ontwikkeling, maar wel degelijk essentieel is om überhaupt die verdichting te kunnen maken. Dus je ziet langzaam een kanteling, zal ik maar even zeggen, in Den Haag, waarbij het inzicht ook is: oh wacht, we moeten ook in die verstedelijkingsopgave middelen beschikbaar stellen voor vergroening. Dus het lijkt mij heel gek als we niet in de komende jaren daar nog hele goede cofinancieringskansen gaan ontdekken. Dan kunt u natuurlijk de vraag stellen: wacht eens even, maar waarom gaat u dan toch nu al investeren in deze biodiversiteitsmaatregelen als er misschien cofinanciering aankomt? Dat is de afweging geweest. Dat het nu een aantal ... Nou ja, één dat de ambitie op het gebied ook op deze opgave ligt. Dus ja, om daar helemaal niks aan te doen past niet bij je ambities in het gebied. Dit is er ook eentje van. Twee, de constatering dat als je de investering op een later moment doet dan nu, dat die duurder is. Want dan heb je een aantal maatregelen te doen die je als je hem nu doet niet hoeft te doen. Dus dat de kosten verhoogd is, plus de inflatie loopt op. Dus het wordt elk jaar wordt je geld eigenlijk minder waard. En de natuur heeft ook zijn tijd nodig om zich te schikken naar de ingrepen die je doet. Dus hiermee maak je ingrepen waarbij de natuur zich al langzaam gaat bewegen in de richting die u met deze visie langs die as heeft. En dat is het andere aspect. Ik hoorde hier: maar doen we nu niet dingen dan die later de ontwikkelingen die we willen rondom de actieve als bijvoorbeeld in de weg gaan zitten? Omdat we ergens investeren in biodiversiteit en het heel aantrekkelijk maken voor bepaalde dieren. En dan misschien over vijf jaar zeggen: nou, en nu gaan we hier iets organiseren rondom sport, of dit was de plek voor een evenement. Dat je dan zegt: oh, ja, maar dat kan niet meer want we hadden de natuur hier naartoe gelokt. Nou, daar letten we ook nadrukkelijk op bij de investering. Dat we dus in het overall perspectief goed kijken dat we het dus doen op de plekken waar inderdaad die ecologische as moet zijn, en zich niet later in de weg gaat zitten met betrekking tot de andere activiteiten die je in het park wilde doen. Even kijken hoor. Nou, goed. En ik ben het ermee eens dat daarmee uiteindelijk ... Een aantal hoorde ik zeggen, ook wel gewoon zichtbare maatregelen gaan worden, ook voor de bewoners. Dan ga ik gewoon denk ik maar even alle ... Even kijken, had ik dan hiermee de politieke vragen? Dat is eigenlijk niet aan mij denk ik hè, om die te beantwoorden.

Dus ik heb het in ieder geval genoeg toegelicht. En dan ga ik nog even de losse vragen af. Ik heb de vraag van de Partij voor de Dieren genoteerd of we biologische bloemvelden aanbrengen. Dat is het geval. Ik hoorde een vraag over voedselvelden voor vogels, maar niet precies voor welke vogel. Wat is dat? Misschien dat die in de tweede termijn nog ...

De voorzitter: Ik had inderdaad ... Mevrouw Van Herwijnen zit te appen, maar dat heeft ze niet gezien, van welk beestje ze nou noemde. Dus misschien kan hij gelijk ...

Mevrouw Van Herwijnen: Zomertortel, is een duivensoort.

De heer Burggraaf: Voorzitter. Ik moet eerlijk bekennen dat dit mijn kennis van de biodiversiteit te boven gaat. Maar ik zie onze ecologische expert knikken. Dat ook de zomertortel welkom is in Dordrecht. En ook aandacht krijgt. Het is wel een prachtige, ik vind hem een beetje op een duif lijken. Ik ben wel heel benieuwd of mevrouw dat weet. Ik heb in mijn tuin ergens, net drie huizen verder, een vogel zitten, die is denk ik aan het broeden. Want die zit de hele dag door dezelfde hoge toon te doen. Echt aaneengesloten. Geen seconde stil. Maar ik blijf er netjes vanaf. Maar dat zal niet de zomertortel zijn denk ik. Nee. En dan was de vraag van de Partij voor de Dieren of de vissers waar wij het over hebben, of dat reigers zijn. Nou, dat is niet het geval. Het zijn wel gewoon echt sportvissers. En dat is even in het kader van het gebied waarin we zowel voor de natuur als ook voor andere activiteiten en mensen activiteiten aanbieden in balans, en ook daar hebben natuurlijk gewoon visvergunningen en dergelijke voor om dat wel gewoon in balans te reguleren. Even nadenken hoor. Dan heb ik hier nog de vraag van het CDA of de raad ook nog moet besluiten om driehonderdduizend btw mee te financieren. Er is een btw-compensatiefonds. Het Rijk wil daar wel eens wat vanaf snoepen, maar dat gaat dan in een grote pot. En onze begrotingssystematiek is zo dat wij gewoon dat soort kosten kunnen verrekenen met de btw-compensatiefonds. Dan was de vraag van de VSP of 128 duizend euro onvoorziene post niet te hoog is. Sorry, 58 duizend. 128 duizend zou zeker te hoog zijn, maar 58 duizend past binnen het vaste percentage wat we voor projecten gebruiken voor onvoorziene kosten. En dat gaan wij natuurlijk niet inzetten, alleen als het echt nodig is. En dat voorkomt dat u, als het binnen die bandbreedtes is, weer bij u terug moeten komen op het moment dat het gewoon binnen de normale risico bandbreedte past en het project dan dus toch gewoon kunnen uitvoeren. Beter Voor Dordt had een hele terechte constatering dat in het raadsvoorstel al staat dat het bedrag als gevoteerd is genoemd. Dat is natuurlijk pas waarheid op het moment dat u het raadsvoorstel heeft vastgesteld. Dus dat is scherp gezien. Maar moet u lezen als zijnde nog niet gevoteerd, of onder voorbehoud van vaststelling van dit raadsvoorstel gevoteerd. De grip op de voortgang heb ik toegelicht. En volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord, en zo niet, dan hoor ik het vanzelf.

De voorzitter: Er springt niemand op tafel, dus ik ga ervanuit ... Oh, mijnheer Damen wel. Gaat uw gang.

De heer Damen: Ja, voorzitter. Ik had aangegeven dat naar mijn idee een aantal maatregelen gewoon onder de vaste onderhoudslasten zou moeten vallen, waardoor het vereiste budget beperkt kon worden.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is niet voor niets dat u hier een ambitie op het gebied heeft vastgesteld, omdat geconstateerd werd dat er eigenlijk een heel groot groengebied is die niet zodanig ... Een gezien gebied zeg maar in de stad. Het is ook wel een deel vergeten gebied geweest. En dat betekent ook dat voor stukken die we nu weer ook beleefbaar maken en echt bij de stad betrekken, gewoon in de onderhoudsbudgetten van groen geen kosten waren meegenomen. Dus nou ja, hiermee halen we eigenlijk geen trekken we bij als het gaat om het achterstallig onderhoud van die stukken. En is het wel zo dat voor het in stand houden daarvan, dus voor het reguliere beheer en onderhoud daarvan, dat wel weer gewoon via de reguliere begroting loopt. Dus dat hoeft niet meer uit het project. Dus je haalt nu ... Met de investering zorg je dat het weer op het gewenste niveau komt, en dan het in stand houden daarvan zal via het reguliere groenbudget van middelen worden voorzien.

De heer Damen: Betekent dat dan dat het reguliere budget omhoog moet? Want onderhoud dat tot nu toe niet gepleegd werd, zal in de toekomst dan wel gepleegd moeten worden.

De heer Burggraaf: Zeker, voorzitter. En ik zou zeggen: er komt een kadernota aan. Dus kijk met die bril ook nog eens een keer in uw sturing jaarlijks in de planning en control-verhaal of er voldoende middelen zijn ook voor het in stand houden van het groen in onze stad.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank. Ik wilde even inhaken op wat de wethouder zei over: er komt vanuit landelijk steeds meer oog voor groen, als onderdeel van de leefomgeving et cetera, cofinanciering. En nu noemde hij een aantal inhoudelijke argumenten waar ik het mee eens was. Maar zijn er ook communicatie of aanwijzingen dat dat ook gaat komen, dat dat er ook in zit? Want inhoudelijke argumenten is één ding, maar je moet natuurlijk ook wel de communicatie hebben vanuit landelijk. Is daar iets meer over te vertellen?

De heer Burggraaf: Voorzitter. Qua concrete signalen zie ik dat in de discussies die ik heb als het gaat vanuit mijn verantwoordelijkheid vanuit stadsontwikkeling over de ontwikkeling van de stad en de woningbouw, dat daar steeds vaker wordt genoemd dat LNV, Landbouw, Natuur en Visserij, het ministerie, erbij wordt betrokken. Dus dat is er één. Heel veel concreter dan dat kan ik nu niet zijn. En het andere is je ziet dat ons stadsparkontwikkeling, dat het wel goed op de kaart staat. Dus een deel wat u heeft gedaan is een heel duidelijk een visie neerleggen. Ook de aanpak wel nu elke keer met deelproject, dus beheersbaar maken, maar tegelijk ook in je visie en je ambitie groot zijn en laten zien wat het totaalplaatje is. Wetende dat het wel langer gaat duren. Maar heel goed het eindbeeld laten zien. En dat maakt dat we ook ons goed positioneren als een stad met een visie op het groen, en dat maakt ook de kans dat je, als ze eenmaal dat soort subsidiegelegenheden zich voordoen, dat we daar ook al een beetje op een voorkeurslijstje zou ik bijna willen zeggen staan, en daardoor sneller daarvoor in aanmerking komen. Ook, als laatste, omdat u zoveel geld al gereserveerd heeft. Dat is ook echt een groot verschil.

Want er zijn heel veel gemeentes die ik vaak in dit soort dingen spreek, die dan zeggen: nou moeten we eerst nog eens even met onze raad in gesprek om te kijken of we ook de benodigde cofinanciering kunnen regelen. En dan kunnen wij zeggen: nou ja, wij hebben het al op de plank liggen, dus voor ons is daar geen onzekerheid en kunnen we altijd mee schakelen met de snelheid die nodig is om op dat soort cofinancieringsmoment in te springen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan zijn we wat dat betreft rond. U heeft min of meer gedebatteerd aan de hand van twee politieke vragen. Wethouder heeft antwoord gegeven. En dan ga ik nu vragen, want het voorgesteld besluiten, dat is de ecologische maatregelen stadspark Dordrecht vast te stellen. Een budget van bijna anderhalf miljoen beschikbaar te stellen. En de begroting aldus te wijzigen. Mijn vraag aan u is om daar antwoord op te geven, en daar maken we even een rondje voor, hebben we afgesproken. Zal ik gewoon op links beginnen, zeg maar?

De heer Hartmeijer: Ik was in gedachten verzeild, dus ik heb het eigenlijk maar half gehoord, sorry. Ik zat nog na te denken over het antwoord.

De voorzitter: Ik meen me uit eerste termijn te herinneren dat de SP het voorgestelde besluit kon steunen. Dus in die zin geef ik uw antwoord. Mevrouw De Heer.

Mevrouw De Heer: Dat geldt voor Forum voor Democratie hetzelfde.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ja. De VSP kan het ook ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ook de Partij voor de Dieren ondersteunt het raadsvoorstel.

De voorzitter: Geen amendementen om vissers te verbieden? Nee hoor, grapje. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Belangrijk deel van de zorg die we hebben is op zich weggenomen, en in positie gezet door de antwoorden van het college. Ook de toezegging over hoe om te gaan met de financiën en de uitnutting daarop in de toekomst, sorry voor het woord voorzitter. Daar zijn we blij mee, dus wij kunnen dit voorstel ook steunen.

De heer Katif: Voorzitter, interruptie. Want voordat hij ... Even, welke zorgen had u en welke zorg heeft nou het college bij u weggenomen?

De heer Noldus: Dan verwijst ik eigenlijk naar het eerste termijn, vooral over de financieringsstromen. Het gebrek aan cofinanciering, het krapte in het budget. Dan doe ik mijn eerste termijn over, maar financiën.

De heer Noldus: Nee, voorzitter, toch nog een keer. Maar onze fractie kan zich ook uitermate goed vinden in de doelstellingen van het stadspark, inclusief ecologie en de heer Struijk heeft er al aan gerefereerd, ik woon vlakbij dat gebied en ik kan daar ook enorm van genieten. Ik heb daar wel oog voor namelijk.

De voorzitter: De achtertuin van mijnheer Noldus. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, het is in lijn met eerdere besprekingen, dat zei de heer Van der Kruijff ook al. Daarom steunen wij dit ook wel. Natuurlijk voelen we enige zorg bij de financiën. Dat hebben we tot uitdrukking gebracht.

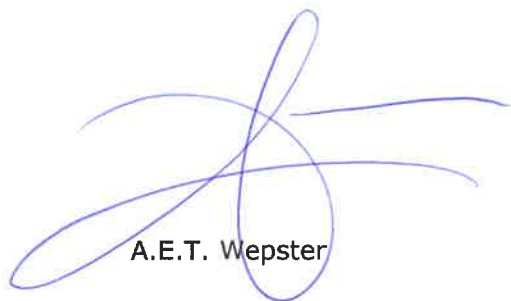
De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Wij steunen het voorstel volmondig.

De voorzitter: Nou, kijk eens aan. Het lijkt me een nette afronding op deze manier. Volgens mij is het duidelijk. Mijn vraag is dan ook of dit ook kan inhouden dat dit als hamerstuk naar de raad gaat? Ja. En dan eventueel rekening houdend met de stemverklaring van de PvdA. Ja, oké. Dank u allen en veel plezier nog vanavond.'

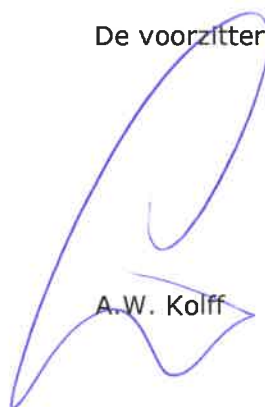
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 20 juni 2023.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A.W. Kolff

De heer Katif: Ja, maar er is toch helemaal niks veranderd? Want er staat namelijk in het stuk, dat is het enige wat ook het college zegt hoor, er is helemaal niks anders dan wat er in het stuk zelf staat.

De heer Noldus: Nee, wat er extra is ten opzichte van het stuk zijn twee dingen die voor ons belangrijk zijn. Eén is dat er in de maatschappelijke businesscase, ik zie die anderhalf miljoen daar niet staan. Dat die als zodanig ook als anderhalf miljoen is meegerekend, dus dat er in die zin geen meerkosten op zitten. Dat is nieuw. Dat haal ik niet zelf uit het stuk. Nee, maar dat is wel voor ons belangrijk. En het tweede punt is ook de ontwikkeling van zo'n Reewegpark. Ik heb gepleit voor: kunnen we niet beter meer van dat soort locaties doen waar cofinanciering op zit? Ik hoor het college zeggen: die kans kwam voorbij, die hebben we gepakt, die hebben we naar voren getrokken. Dat is voor onze fractie een geruststellende gedachte, dat we op die manier erin zitten. Dus daarin zijn wij gerustgesteld. Ik weet niet of het u ook geruststelt, mijn antwoord, maar dat zijn in ieder geval de twee dingen die voor onze fractie het verschil maken nu.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff, bent u gerustgesteld?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik was al vrij gerust, maar ik ben het nog steeds. We kunnen instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Voorzitter. Wij houden twijfels. Met name omdat wij denken dat als je sectoraal plannen uitvoert en niet per gebied, dat je niet werk met werk maakt en dat dat leidt tot extra kosten.

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel voorzitter. Ik had in mijn eerste termijn al aangegeven dat wij hier positief naar kijken. Dus wij staan er helemaal achter.

De voorzitter: Mooi zo. Mijnheer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dat geldt voor Beter Voor Dordt ook. En ik blijf erbij, ecologie is een heel belangrijk onderdeel van het geheel. En investeer daarin. Want we hebben het al die tijd als het ware verwaarloosd. Dus het is nu tijd.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn enthousiast over dit plan. En misschien nog even een opmerking ook richting mijnheer Noldus. Bij het Reewegpark is uitvoerig onderzoek gedaan naar de wensen van de mogelijke gebruikers. En bij drie van de vier, die gaan allemaal over ecologie, natuurbeleving, rust, groen. En eentje ging dan ook nog over cultuur en sportieve activiteiten. Dus de bewoners van Dordt willen dit ook echt graag. Ik denk ook heel veel VVD-stemmers. Die waren zelfs enthousiast over een klimaatneutrale voetbalwedstrijd.